

Riktlinjer för hantering av resultatutjämningsreserven

Innehållsförteckning

Dokumentöversikt	2
Inledning.....	3
Syfte.....	3
Gällande lagstiftning.....	3
RUR	4
Balanskrav och balanskravsutredning	5
Riktlinjer för reservering till RUR.....	5
Riktlinjer för disponering av RUR	6
Revidering av riktlinjer.....	7

Dokumentöversikt

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Riktlinjer för hantering av resultatutjämningsreserv	Policy	KF 2013-11-25 (2013/644)	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig Kommunstyrelsen	Version 2	Senast reviderad KF 2013-11-25(2013/644) Reviderad KF	Giltig till
Dokumentinformation:	Dokumentet visar hur Trelleborgs kommun hanterar resultatutjämningsreserven		
Dokumentet gäller för:	Samtliga nämnder		
Ansvarig handläggare:	Redovisningschef		

Inledning

År 2013 infördes reglerna för resultatutjämningsreserv i Kommunallagen och den 25 november 2013 (KS 2013/644) antog kommunfullmäktige ”Riktlinjer för resultatutjämningsreserv”. Riktlinjerna har inte varit föremål för revidering sedan införandet. Eftersom en ny kommunallag och en ny lag om kommunal bokföring och redovisning har tillkommit har därför ett förslag till revidering av riktlinjer för hantering av resultatutjämningsreserven tagits fram.

Syfte

Riktlinjen syftar till att svara mot kommunallagskravet att en kommun som har en resultatutjämningsreserv även måste ha riktlinjer för god ekonomisk hushållning som omfattar hanteringen av resultatutjämningsreserven.

Gällande lagstiftning

Reglerna för resultatutjämningsreserv (RUR) infördes år 2013 i Kommunallagen. Sedan dess har år 2017 en ny kommunallag och år 2019 och en ny lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) tillkommit.

Kommunallagen (2017:725, kap 11) uppger att:

- Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.
- Om vissa angivna förutsättningar är uppfyllda får kommuner i balanskravsutredningen reservera och disponera medel till och från RUR. Om RUR ska användas måste riktlinjerna för god ekonomisk hushållning även omfatta hanteringen av en sådan reserv.
- Ökad tydlighet att balanskravet avser ett specificerat balanskravsresultat.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) (2018:597, kap 11) uppger att:

- Det är obligatoriskt att i förvaltningsberättelsen upprätta en balanskravsutredning av ett specificerat resultat efter balanskrasjusteringar samt ett balanskravsresultat som inkluderar förändringar av resultatutjämningsreserven i de fall disponering eller reservering gjorts.
- Förvaltningsberättelsen ska innehålla utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Från och med 2019 gäller att utvärdering ska omfatta koncern och kommunen.
- RUR finns inte med i resultaträkningen utan hanteras i den till bokföringen sidoordnade balanskravsutredningen. I balansräkningen specificeras RUR som en delpost i Eget kapital.

TRELLEBORGS KOMMUN

RUR

Syftet med resultatutjämningsreserven är att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna och ge utrymme för fullmäktige att motverka konjunkturella svängningar och därmed undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen.

Lagens strikta formulering kring ett årligt balanskrav ska inte hindra en kommun som uppfyller alla kriterier för god ekonomisk hushållning att utföra sitt uppdrag effektivt. För hanteringen krävs dock att fullmäktige beslutat om ett regelverk för när och hur medel får tillföras och ianspråk tas från resultatutjämningsreserven.

Genom beslut i fullmäktige kan överskott tillföras en resultatutjämningsreserv för att ianspråk tas under en senare period med svag konjunktur. Resultatutjämningsreserven är enbart en omfördelning av resultatet inom ramen för eget kapital. Genom att reserven läggs på ett separat konto i det egna kapitalet görs en markering hur stor andel av tidigare års resultatöverskott som kan utnyttjas.

En resultatutjämningsreserv kan därför ses som ett verktyg som stöder resonemanget att god ekonomisk hushållning ska utvärderas över en längre tidsperiod än det enskilda året. Med ett sådant resonemang blir ett långsiktig stabilt överskott viktigare än det enskilda årets resultat som kan variera kraftigt upp eller ned till följd av många olika faktorer och enstaka händelser.

Reservering till RUR enligt 11 kap 14§, andra stycket kommunallagen får göras med högst ett belopp som motsvarar den del av årets resultat efter balanskravsutredning som överstiger:

- En procent av summan av skatteintäkter samt generella stadsbidrag och utjämning, eller
- Två procent av summan av skatteintäkter samt generella stadsbidrag och utjämning, om en kommun har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Kommunen kan strikt följa lagstiftningens enprocents- respektive tvåprocentsregel men det är även möjligt att utifrån sina finansiella mål komma fram till högre- eller lägre gränsvärden om kommunen uppvisar svagare finansiell ställning.

Balanskrav och balanskravsutredning

I årsredovisningens förvaltningsberättelse ska en balanskravsutredning upprättas. Av denna utredning ska det framgå vilka justeringar av årets resultat som gjorts för att räkna fram dels "Årets resultat efter balanskravsjusteringar", dels "Årets balanskravsresultat" där man tagit hänsyn till eventuell reservering till eller disponering från RUR.

I förvaltningsberättelsen ska även en redovisning av "Balanskravsresultat att reglera" göras om man har ett negativt resultat som ska återställas. I RKR:s rekommendation R15 redogörs hur balanskravsresultatet ska beräknas. I delårsrapportens förvaltningsberättelse ska en bedömning göras av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen. Även i budgeten bör en balanskravsutredning göras.

Om i årsredovisningen kontrasteras ett balanskravsunderskott för räkenskapsåret stadgar regelverket att underskottet ska regleras senast efter tre år. Av förvaltningsberättelsen ska framgå:

- Upplysningar om när och på vilket sätt kommunen avser att göra en reglering att ett negativt resultat
- De synnerliga skäl som åberopas för att helt eller delvis inom tre år inte reglera ett negativt resultat och,
- Uppgift om negativa resultat från tidigare år som kvarstår att återställa.

Riktlinjer för reservering till RUR

För Trelleborgs kommun, som har ett positivt eget kapital gäller att en avsättning får göras om kommunens finansiella mål är uppnådda med ett belopp som motsvarar den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 % av summan av skatteintäkter, stadsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, (se nedan exempel baserat på utfall år 2020, mkr)

Årets resultat enligt resultaträkningen	393,9
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	231,8
Kommunens resultatmål	75,0
1% av skatter och generella bidrag	26,4
Balanskravsresultat	231,8
Avgår kommunens resultatmål	-75,0
Möjlig avsättning	156,8

TRELLEBORGS KOMMUN

Kommunfullmäktige fattar beslut om att tillföra resurser till resultatutjämningsreserven först i samband med behandlingen av årsredovisningen. Kommunen kan dock redan i samband med budgetbeslutet planera för att göra en reservering till RUR.

Det pågår en översyn av nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen som ska läggas fram den 24 september 2021. Utredningen inkluderar även revidering av regelverk för reservfonden varför regelverket kan förnyas inom en snar framtid.

Riktlinjer för disponering av RUR

Resultatutjämningsreserven ska möjliggöra en utjämning av intäkter över en konjunkturcykel, det vill säga den period under vilken samhällsekonomin genomgår en högkonjunktur och en lågkonjunktur.

Enligt förarbetena kan en prognos av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, användas som riktvärde för när uttag ska få göras ur RUR. Eftersom det är svårt att definiera hur en konjunkturcykel ser ut väljer Trelleborgs kommun att välja propositionens förslag.

För Trelleborgs kommun gäller att medlen från RUR ska täcka negativa resultat, det vill säga så mycket som krävs för att balanskravsresultatet ska komma upp till noll.

Två kriterier ska alltså vara uppfyllda:

- balanskravsresultatet ska vara negativt och reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat (eller så långt som reserven räcker).
- när rikets prognostiserade underliggande skatteunderlagsutveckling nästkommande år understiger den genomsnittliga utvecklingen för de senaste 10 åren.

Sveriges kommuner och landsting gör årlig bedömning av när det är möjligt att disponera medel från fonden. Av nedanstående tabell framgår vilka år som RUR skulle kunna tas i anspråk, det vill säga när differensen är negativ, år 2021, 2023 och 2024.

Procentuell utveckling	2021	2022	2023	2024
Snitt 10 år	4,0	3,9	3,9	3,8
Årlig ökning	3,3	4,1	3,1	3,2
Differens	-0,7	0,2	-0,8	-0,6

TRELLEBORGS KOMMUN

Tabell 1 . Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig ökning i procent per år. Baserat på SKR:s prognos från 2021-02-18

Kommunfullmäktige fattar beslut om ianspråkta resurser från resultatutjämningsreserven i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget, men kan revideras i samband med bokslut.

Revidering av riktlinjer

Riktlinjerna bör revideras för varje ny mandatperiod för att vara i samklang med övriga ekonomiska styrprinciper.